

ת"ד 4263/04/19 - מדינת ישראל נגד הללי אשר-רבינו

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 4263-04-19 מדינת ישראל נ' אשר-רבינו
תיק חיצוני: 229050/2018

בפני כבוד השופט, סגנית הנשיא טל תדמור-זמיר
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשמת הללי אשר-רבינו
החלטה

בקשה לפסיקת הוצאות הגנה, לפי סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

רקע

1. ביום 10.4.19 הוגש כנגד הנאשמת כתב אישום שייחס לה עבירות של פניה שמאלה מכביש דו סטרי, נהיגה בחוסר זהירות והתנהגות שגרמה נזק לרכוש וחבלה לגוף.

בכתב האישום נטען כי בתאריך 22.5.18 סמוך לשעה 09:45 נהגה המבקשת ברכב פרטי, בכביש 672 - כביש דו סטרי חד נתיבי, כששדה הראיה בו פתוח לפנים למרחק של 150 מטר. בהגיעה לק"מ 38.9, הנאשמת עצרה את רכבה, רכב שנסע מאחוריה נעצר אף הוא ורכב נוסף, מסוג טויוטה, החל לעקוף את שני כלי הרכב משמאל. נטען כי המבקשת נהגה בחוסר זהירות, משלא נתנה תשומת לב מספקת לדרך, החלה בפנייה שמאלה מבלי שהבחינה בטויוטה, חסמה את דרכה, ושני כלי הרכב התנגשו. עוד נטען שכתוצאה מהתאונה כלי הרכב המעורבים ניזוקו ונהגת הטויוטה נחבלה ונזקקה לטיפול.

2. בתשובתה לאישום הנאשמת הודתה בנהיגה בזמן ובמקום אולם כפרה באחריות לתאונה וטענה שהיא פנתה שמאלה לאחר שעצרה את רכבה ואותתה, ואילו הנהגת המעורבת היא שנהגה במהירות מופרזת ועברה על חוקי התנועה. הנאשמת אף העלתה טענה של איכפה ברגנית, נוכח אי העמדה לדין של נהגת הטויוטה.

3. ביום 25.1.21 זוכתה המבקשת, לאחר שמיעת ראיות, מהעבירות שיוחסו לה בכתב האישום. בהכרעת הדין נקבע כי הוכח שהנאשמת עצרה את רכבה בטרם החלה בפנייה שמאלה, אותתה והסתכלה, הן במראה הפנימית והן במראה השמאלית חיצונית, כדי לוודא שהנתיב הנגדי פנוי, הן מלפנים והן מאחור ובכך מילאה את חובתה על פי דין. עוד נקבע כי הנאשמת לא היתה יכולה להבחין בטויוטה טרם יציאתה לעקיפה ואף לא יכולה היתה למנוע את התאונה בנסיבות אלה. מנגד, נהגת הטויוטה גילתה קוצר רוח, נסעה במהירות שעולה על המהירות המותרת, ביקשה לעקוף שני

כלי רכב בבת אחת וכשהבחנה בנאשמת פונה שמאלה, לא לחצה על דוושת הבלם, אלא על דוושת הגז. בכך עברה נהגת הטויוטה, לכל הפחות, על תקנה 61 לתקנות התעבורה.

תמצית טענות הצדדים

4. **הנאשמת** מבקשת לקבל החזר עבור הוצאות הגנתה ופיצוי בגין הנזקים שנגרמו לה נוכח קיומם של 6 דיונים בבית המשפט. לטענתה, טענותיה בעת מתן המענה לאישום אומצו על ידי בית המשפט בסופו של יום ולו התביעה הייתה בוחנת את ראיותיה בקפידה, היא הייתה מגיעה למסקנה כי לא היה בסיס להגשת כתב האישום ולכן ההחלטה לעשות כן נגועה בחוסר סבירות וברשלנות. הנאשמת הוסיפה וטענה כי בהיותה עורכת דין ופסיכולוגית בהשכלתה, ניהול המשפט הסב לה עוגמת נפש, שכן היא נאלצה להתייצב בבית המשפט כנאשמת. עוד טענה הנאשמת כי המאשימה לא ניהלה את ההליך ביעילות, בכך שהתעקשה על התייצבות עדים שהנאשמת הסכימה לוותר על חקירתם ולא שקלה את הראיות ככובד ראש בהליך הגישור שהתקיים. לבקשה צורפו קבלות בגין תשלום הוצאות ההגנה, בסך כולל של 11,168 ₪.

בדיון מיום 8.4.21 חזר ב"כ הנאשמת על הבקשה, הפנה לפסיקה כדי לתמוך בה, הדגיש את הקביעה בהכרעת הדין שלפיה הנהגת המעורבת היא האחראית לתאונה וטען שיש בה, למעשה, כדי לאמץ את טענות הנאשמת, כפי שנטענו כבר בשלב המענה לכתב האישום. עוד טען כי כל תובע סביר, בכל שלב של הדיון, היה צריך להבין שלא הנאשמת אשמה בתאונה, אלא הנהגת המעורבת. ב"כ הנאשמת טען כי ניהול ההליך היה לשווא וכי אף בהליך הגישור שאליו בית המשפט הפנה את הצדדים, אוזניה של המאשימה היו ערלות.

5. **המאשימה** התנגדה לבקשה, מהטעם שלא התקיימו התנאים הקבועים בסעיף 80 לחוק, בהפנותה לפסיקה. לטענת המאשימה, לפי מבחן התובע הסביר, לא ניתן לקבוע שלא היה בסיס להעמדת הנאשמת לדין, שכן הגשת כתב האישום הסתמכה על דו"ח הבוחן, שהמליץ על העמדה לדין. עוד טענה המאשימה כי לא מתקיימות נסיבות אחרות שמצדיקות פיצוי וכי אין בעצם קיומו של הליך וקיומן של ישיבות הוכחות כדי להצדיק את קבלת הבקשה. המאשימה טענה כי לא נגרמה לנאשמת עוגמת נפש ואף שמה הטוב לא נפגע, שהרי היא זוכתה מהעבירות שיוחסו לה ולכן לא מתקיימות נסיבות חריגות שמצדיקות פיצוי.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 80 לחוק קובע שתי עילות חלופיות שמכוחן ניתן לפסוק פיצוי לנאשם ולהלן לשונו:

80 (א) "משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל

רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.

6. העילה הראשונה: "אין יסוד להאשמה" - בפסיקה נקבע כי יש לבחון באופן אובייקטיבי האם התשתית הראייתית שהונחה בפני התביעה הקימה "סיכוי סביר להרשעה", כלומר האם "תובע סביר וזהיר היה מגיע למסקנה שיש מקום להגשת כתב אישום". הרף שקבעה הפסיקה למבחן זה הוא מחמיר, כך שיידרש להוכיח כי כתב האישום הוגש ללא בסיס, כלומר בשל זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה או אי-סבירות מהותית ובולטת. מטבע הדברים, ניתן לצפות כי הנסיבות החמורות שעליהן נסבה עילה זו אינן צפויות להיות שכיחות ודומה שאלה הם אכן פני הדברים (ראו לעניין זה ע"פ 853/19 **מרדכי (מורדי) מור נ' מדינת ישראל** (7.11.19) והאסמכתאות שם) (להלן: "**עניין מור**"). עוד נקבע כי בקשה כגון דא יש לבחון בראי הראיות שעמדו לעיני המאשימה ערב הגשת כתב האישום ולא בדיעבד (ע"פ 5205/04 **פנחס גואטה נ' מדינת ישראל** (3.7.07) והאסמכתאות שם).

בעניינו, כתב האישום הוגש, בין היתר, בהתבסס על דו"ח הבוחן (ת/6) שקבע בפרק המסקנות שהגורם לתאונה הינו אנושי, שרכב הנאשמת גלש לנתיב הנגדי, ושהנהגת המעורבת לא יכולה הייתה למנוע את התאונה. אני סבורה כי לאור קביעותיו של הבוחן, שעמדו לעיני המאשימה במועד הגשת כתב האישום, ההחלטה להגיש כתב אישום נגד הנאשמת הייתה סבירה.

7. העילה השנייה: "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" - בע"פ 4466/98 **דבש נ' מדינת ישראל** (22.1.02) (להלן: "**הלכת דבש**") נקבע כי ניסוחה העמום של עילה זו מותיר בידי בית המשפט שיקול דעת רחב. הצדק הוא שאמור להנחות את בית המשפט אם לפסוק פיצוי אם לאו וברי כי אין די בזיכוי עצמו כדי לזכות את הנאשם בפיצוי. כדי להקל על מלאכת הפרשנות או הבחינה ולהכווין את שיקול הדעת של בית המשפט, נקבעו בהלכת דבש שלוש קטגוריות של נסיבות: הליכי המשפט עצמם; אופי וטיב הזיכוי; נסיבות אישיות של הנאשם החיצוניות למשפט. לצד קטגוריות אלו התפתחו בפסיקה מבחני-משנה, כגון התנהגות המשטרה והתביעה (באופן זדוני או רשלני); התנהגות הנאשם בחקירתו או במהלך המשפט (כגון נאשם ששיקר או שמר על זכות השתיקה); סוג העבירה והעונש לו הנאשם היה צפוי אלמלא זיכוי (ראו לעניין זה גם ע"פ 1442/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (26.2.13)). בע"פ 2255/15 **תאופיק אנבריה נ' מדינת ישראל** (22.3.16) נקבע כי עילה זו מאפשרת לבית המשפט לשקול שיקולים של צדק, אף במקרים שבהם היה מלכתחילה יסוד לאשמה וכי למעשה "**מושג המפתח לעילה השניה הוא לפיכך 'העוול' שנגרם לנאשם שזוכה - בהסתכלות כוללת**". אשר לנטל להוכיח את קיומן של "נסיבות אחרות" - זה רובץ לפתחו של הנאשם (**הלכת דבש**; ע"פ 5097/10 **גל (אשר) בוגנים נ' מדינת ישראל** (15.1.13)).

8. יישום הכללים האמורים על המקרה שבפניי מביאני לכלל מסקנה כי מתקיימות במקרה דנן נסיבות אחרות שמצדיקות פסיקת פיצוי לנאשמת. אנמק.

אופי וטיב הזיכוי - הנאשמת זוכה זיכוי מלא, לאחר שנקבע כי היא אינה אחראית להתרחשות התאונה. עוד נקבע כי היא מילאה אחר כל חובותיה בדין - עצרה את רכבה בטרם החלה בפנייה שמאלה, אותה והסתכלה, הן במראה הפנימית והן במראה השמאלית חיצונית, כדי לוודא שהנתיב הנגדי פנוי, הן מלפנים והן מאחור וכלל לא היתה יכולה להבחין בטויוטה טרם יציאתה לעקיפה. לצד האמור, נקבע כי הנהגת המעורבת ביצעה עקיפה של מספר כלי רכב, במהירות העולה על המהירות המותרת, בנתיב הנסיעה הנגדי, חרף העובדה שהנאשמת אותה שמאלה.

עצם קיומו של ההליך המשפטי - איני סבורה כי התביעה פעלה בזדון בהעמידה את הנאשמת לדין. עם זאת, אני סבורה כי במהלך ניהול ההליך ושמיעת הראיות, לרבות עדויותיהם של הבוחן ושל מומחה ההגנה, המאשימה יכולה היתה ואף צריכה היתה לבחון את הראיות בחינה מעמיקה. דא עקא, שנותר בי הרושם כי המאשימה ננעלה בעמדתה מבלי נכונות לבחון את התצרף הראייתי במשקפיים שונים. התעקשותה של המאשימה לזמן לעדות את הגב' הנאדי חמדאן (עדת תביעה 2 בכתב האישום), חרף הסכמת הנאשמת להגיש את הודעתה, תומכת את הרושם האמור (לעניין זה, ראו פרוט' הדיון מיום 25.5.20 בש' 20-27; את פרוט' הדיון מיום 22.6.20; ואת פרוט' הדיון מיום 27.7.20 בש' 12-25).

נסיבות חיצוניות למשפט - נזקים שנגרמו לנאשמת - בבסיס הבקשה עומדות הוצאות ההגנה שהוציאה המבקשת, לצד טענה כללית בדבר גרימת עוגמת נפש ואי נוחות. הנאשמת עורכת דין וברי כי העמדתה לדין גרמה לה אי נוחות ועוגמת נפש. אכן, תוצר לוואי של כל הליך פלילי הוא עוגמת נפש לנאשם ופגיעה בשמו הטוב. העמדה לדין אף כרוכה בעלויות כספיות ואין בטעמים אלה, כשלעצמם, כדי לזכות נאשם שזוכה בפיצוי.

עם זאת, בנסיבות התיק דנן, ב"הסתכלות הכוללת" - לאור החולשה בראיות; התעקשותה של המאשימה להעיד עדה שההגנה ויתרה על חקירתה; הימשכות ההליך עקב אי התייצבות עדי המאשימה; ההתעקשות על המשך ניהול ההליך לאחר עדותו של מומחה ההגנה; זיכוי המלא של הנאשמת, שהיה בו למעשה כדי לאמץ את מלוא טענותיה בתשובתה לאישום; ונסיבותיה האישיות של הנאשמת - סבורה אני כי המקרה דנן נכלל בגדר אותם מקרים שבהם יש להשיב לנאשמת ולו חלק מהוצאות הגנתה.

סוף דבר

בהתחשב בכל המקובץ, ועל בסיס הקבלות שצרפה הנאשמת לבקשה, אני מורה לתביעה לשלם לנאשמת חלק מהוצאות הגנתה בסך כולל של 8,243 ₪.

הסכום האמור ישולם תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן, יישא הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום בפועל.

המזכירות תשלח לצדדים העתק ההחלטה.

ניתנה היום, ט"ז אייר תשפ"א, 28 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.